

AVLSPLAN FOR NORSK PELSSAU

Vedtatt 18.01.15.

Kort om rasen

Norsk Pelssau ble dannet ved gjennomkryssning med svensk gotlandsfår på norsk grå/blå spælsau. Norsk Pelssau ble godkjent som egen rase i 1968. Det er i dag liten forskjell mellom norsk pelssau og gotlandsfår. Rasestandarden for Norsk Pelssau gir en mer detaljert beskrivelse av rasen.

Norsk Pelssau er en «sårbar» populasjon

Populasjonen av Norsk Pelssau er så liten at Norsk Genressurscenter karakteriserer den som «sårbar». Genressurscenteret gir derfor støtte til avlstiltak på rasen som spesielt ivaretar det genetisk mangfoldet og rasens særpreg. Norsk Pelssaulag skal fortsette samarbeidet med Genressurscenteret.

Overordnet avlsmål

Norsk Pelssau skal være en rase med middels høgt lammetall og svært gode morsegenskaper. Det genetiske potensialet for tilvekst og slaktekvalitet skal være så godt at det er mulig å produsere slaktelam rett fra et godt utmarksbeite. Avlsmålene for pelsegenskapene er som beskrevet i rasestandarden og dømmerettledningen.

Norsk Pelssau skal være den sauerasen i Norge som gir det høyeste arbeidsvederlaget per time.

Stambokføring og registrering av produksjonsdata

Saukontrollen (Animalia) skal brukes for å registrere slektskap og produksjonsdata, inkludert data om pelskvalitetsegenskapene.

Avlsverdiregning og utvalg basert på samlet avlsverdi

Avlsverdiregning basert på BLUP-metoden er den sikreste måten å bestemme et dyrs avlsverdi for en enkelt egenskap på. Flest mulig av egenskapene som ønskes forbedret bør være med i den samlede avlsverdien (O-indeksen). Beregning av avlsverdier for pelsegenskapene og inkludering av dem i O-indeksen må gis høy prioritet og vekt i det samla avlsarbeidet.

Den samlede avlsverdien (O-indeksen) skal være det viktigste kriteriet for utvalget av dyr blant medlemmene i Norsk Pelssaulag. For å kunne fase inn nye gener i populasjonen blir det ikke satt samme krav til nivå på O-indeksen for værlam til granskning som har mye importslekt i seg, som til værer som har større del av indeksnivået sitt fra slektsregistreringer i den norske basen.

Organisering av avlsarbeidet

Norsk Sau og Geit (NSG) skal ha hovedansvaret for avlsarbeidet på Norsk Pelssau, etter mønster av avlsarbeidet på «indeksrasene» Norsk Kvit Sau, kvit spælsau og sjevlot. Dette gjelder blant annet avlstiltak som avlsverdiregning (indeksberegning), kåring, organisering av avlsbesetninger, avkomsgranskning og inntak av seminværer.

Norsk Pelssaulag ønsker at avlsarbeidet på Norsk Pelssau skal drives på en slik måte at rasen får avkomsgranskningstilskudd og eventuelt annen støtte som gis til gjennomføring av avlsarbeidet på «indeksrasene». Antall avlsbesetninger og antall granska værer bør økes for å få større avlsframgang.

Norsk Pelssaulag sin rolle i avlsarbeidet

Norsk Pelssaulag sin viktigste oppgave i avlsarbeidet er å ivareta og fremme pelsegenskapene, da dette skiller rasen Norsk Pelssau fra de andre «indeksrasene». Rollen er først og fremst å være rådgivende for Avlsrådet for sau i NSG, men også å gjennomføre egne avlsaktiviteter i samråd med NSG. Dette gjelder blant annet:

- Lære opp kåringsdommerne og pelssauholderne i dømning av pelskvalitet
- Utforme regler for kåring av pelssauværer og for dømning av pelskvalitet i den enkelte flokk
- Foreslå seminkandidater når NSG skal velge ut årets seminværer
- Foreslå hvilken vektlegging det skal være mellom egenskapene som inngår i den samlede avlsverdien (O-indeksen)